

Jan Golis

"Z dziejów kultury fizycznej w Zagłębiu Dąbrowskim i regionach ościennych", pod red. Mirosława Ponczka, Sławomira Witkowskiego i Adama Fryca, Sosnowiec 2010 : [recenzja]

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 3-4/3/4, 170-171

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jan Golis

Zakład Teoretycznych Podstaw Kultury Fizycznej
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

Z dziejów kultury fizycznej w Zagłębiu Dąbrowskim i regionach ościennych / pod red. Mirosława Ponczka, Sławomira Witkowskiego i Adama Fryca ; Urząd Miasta w Sosnowcu [i in.]. – Sosnowiec [i in.] : UM [i in.], 2010. – 448 s. – ISBN 978-83-60116-33-3 („Szygarka”).

Celem monografii jest przedstawienie roli kultury fizycznej w regionie Zagłębia Dąbrowskiego oraz ziem ościennych. Publikacja powstała z inicjatywy kierownika Katedry Humanistycznych Podstaw Kultury Fizycznej Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach – prof. zw. dr hab. Mirosława Ponczka. Jego dodatkowa współpraca wydawnicza z sosnowiecką Wyższą Szkołą Humanitas, władzami miasta Sosnowiec oraz autorami poszczególnych publikacji zaowocowała powstaniem licznych wartościowych tekstów.

38 zamieszczonych artykułów uwypukla znaczenie kultury fizycznej Zagłębia Dąbrowskiego oraz Górnego Śląska i sąsiednich regionów. Dociekliwość badaczy historii kultury fizycznej tego obszaru ma znaczenie zarówno naukowe, jak i kulturowe. Stanowi to budulec podkreślający znaczenie tego regionu w Polsce. Różnorodność przedstawianych tematów świadczy jednak o potrzebie dalszych penetracji badawczych. Poruszaną problematyką były między innymi dzieje kultury fizycznej w okresie stalinowskim, osiągnięcia sportu olimpijskiego (zwłaszcza w zakresie lekkiej atletyki i gimnastyki), działalność organizacji sokolich, klubowych i szkolnych oraz rola kultury fizycznej w kościele rzymskokatolickim.

Badanie regionalnej kultury fizycznej jest ważnym czynnikiem społecznym. Pozwala szerszemu gronu osób poznać zjawiska zachodzące w opisywanym regionie. Tym samym podkreśla jego atrakcyjność, tak pod względem turystycznym, jak i rekreacyjnym czy prozdrowotnym. Czytelnicy dowiadują się o wielu osiągnięciach sportowych podczas Igrzysk Olimpijskich, jak i o działalności w zakresie wychowania fizycznego oraz funkcjonowaniu poszczególnych klubów i innych organizacji sportowych. W publikacji przedstawiono również sporty i gry regionalne, które stanowią dziedzictwo kulturowe danego regionu. Ma to istotne znaczenie, ponieważ podnosi tożsamość kultu-

rową Polski na tle współczesnej Europy. Skonstatujmy, iż badania prowadzone w zakresie, na przykład, historii gier tradycyjnych poruszane są w naszym kraju w niewielkim stopniu. Mają one pionierski charakter (badania dr. S. Witkowskiego).

Monografię cechuje merytoryczna i metodologiczna poprawność w zakresie regionalnych dziejów kultury fizycznej. Zamieszczono w niej m.in. historię piśmiennictwa regionalnego w zakresie kultury fizycznej, działalność katolickich ruchów społecznych w sporcie i turystyce na terenie Archidiecezji Śląskiej i Diecezji Rzeszowskiej. Niewątpliwie opracowanie to może być również pomocne studentom wychowania fizycznego oraz rekreacji i turystyki (zwłaszcza tym, którzy pragną pogłębić swoją wiedzę na temat aktywności młodzieży w dziedzinie kultury fizycznej w Zagłębiu i na Górnym Śląsku oraz w regionach sąsiednich).